

DISKRIMINERING

MENNESKERETTIGHETER

PALESTINSKE FLYKTNINGER

Ingen trygg havn for palestinske flyktninger

⌚ 20. november 2015 ⚽ 0 Kommentarer ⚽ Kjersti Berg

En Palestinsk flyktning fra Syria kan ikke på lovlig vis søke trygghet over grensen i nabolandene. Hun møter stengte dører hvor hun vender seg. De som likevel oppholder seg i nærområdene, risikerer til enhver tid å bli sendt tilbake til det krigsherjede Syria. Hvorfor er de palestinske flyktningene fra Syria marginalisert? Hva betyr det palestinske flyktningproblemet, som har vært uløst i over 65 år, for dagens håndtering av flyktninger i regionen?

«Helvetes innerste sirkel»

I likhet med syrere, er de palestinske flyktningene i Syria hardt rammet av den brutale krigen i landet. Flertallet av de 560 000 Palestinske flyktningene som bodde i Syria før krigen startet i 2011, er i dag internt fordrevne. Behovet for nødhjelp har økt drastisk. I dag er 90 prosent av palestinene i Syria avhengig av hjelp, mot 6 prosent før krigen brøt ut. Flere flyktningleire er ødelagt eller har blitt del av krigføringen. Yarmouk leir i Damaskus, som blir sett på som palestinernes hjerte i Syria, har siden 2012 vært beleiret av både Assads regjeringshær, opprørsgrupper og nå sist, av IS. FNs Generalsekretær Ban Ki-moon uttalte i vår at den var i ferd med å ligne en dødsleir, en ”helvetes innerste sirkel». Her blir omrent 18 000 mennesker holdt som gisler. Mangelen på mat og medisiner er prekær, og humanitær hjelp når ikke inn.

Hva med nærområdene?

Ifølge tall fra FNs hjelpeorganisasjon for de palestinske flyktningene, UNRWA, har 80 000 palestinske flyktninger flyktet fra Syria. Omtrent halvparten av disse er i Libanon, og mange

er i Jordan, Egypt, Tyrkia. Samtidig som nærområdene er overveldet av over fire millioner syriske flyktninger, tar ikke Israel eller gulfstatene i mot flyktninger i det hele tatt. Israels statsminister Netanyahu uttalte i høst at Israel mangler ”demografisk dybde”, og fastslo dermed at [Israel er for jødiske israelere](#).

“

De palestinene som likevel er her, har hverken rettigheter eller beskyttelse

I nabolandene møter palestinske flyktninger fra Syria stengte grenser, en praksis som ikke i samme grad gjelder for syriske flyktninger. I januar 2013 stengte Jordan grensene for palestinere fra Syria, og Libanon har i praksis gjort det samme. De palestinene som likevel er her, har hverken rettigheter eller beskyttelse. Mange har redusert bevegelsesfrihet og lever i frykt for å bli arrestert eller deportert tilbake til Syria. Jordanske myndigheter har etablert et varetektsenter nær grensen til Syria. Her, i det som kalles «Cyber city» blir palestinere holdt, og de kan kun forlate området om de reiser tilbake til Syria. I likhet med i Libanon hevder jordanske myndigheter at særbehandlingen av palestinene beskytter palestinernes rett til return til Palestina, og viser til FN-resolusjon 194 fra 1948.

I Egypt får palestinene ingen hjelp fordi myndighetene hindrer FNs høykommisær for flyktninger, UNHCR, å registrere palestinere. Det er store begrensinger på innreise i landet, og høy risiko for å bli arrestert eller deportert. Tyrkia er det eneste landet palestinere fra Syria lovlige kan reise til. Men som i Egypt får de ikke hjelp fra UNHCR fordi deres rettslige status er uklar. Disse praksisene er en årsak til at mange risikerer livet på veien mot Europa. Palestinerne har ingen legal måte å gjøre dette på. Nettopp fordi de er palestinere kan de ikke søke visum fra vertslandene, og de blir heller ikke inkludert i UNHCRs gjenbosettingsprogram.

Et beskyttelsesgap

Det er flere grunner til at de palestinske flyktningene fra Syria er marginalisert. En viktig årsak er at palestinske flyktningers rettslige status skiller seg fra andre flyktninger. Da artikkel 1D i FN-konvensjonen om flyktningers status ble signert i 1951, var palestinske flyktninger allerede under en annen organisasjon, nemlig UNRWA. Det var de arabiske statene som hadde presset på for en egen organisasjon for de palestinske flyktningene etter krigen om Palestina i 1948, da omrent to tredjedeler av den palestinske befolkningen ble flyktninger. Nabolandene fryktet dengang at de palestinske flyktningene ville bli underordnet andre flyktninger som del av en felles organisasjon, og at dette ville skade deres rett til return til

Palestina.

“

både matrasjoner og skoleplasser reduseres

Dette har ført til at det i dag er ett regime for palestinerne, og et annet for resten av verdens flyktninger. Om en palestinsk flyktning er registrert hos UNWRA, er hun per definisjon ekskludert fra UNHCR. Problemet med dette er at UNRWA i motsetning til UNHCR, kun har mandat til å hjelpe flyktningene, og ikke til å gi dem beskyttelse. Dette er en viktig kontekst for de diskriminerende praksisene vi ser i regionen i dag. Et eksempel på hvordan dette blir manipulert videre, er når Egypt og Tyrkia nekter UNHCR å registrere palestinske flyktninger. I prinsippet skal palestinske flyktninger kunne registrere seg hos UNHCR fordi Egypt og Tyrkia er utenfor UNRWA sitt område. Men statsløse palestinske flyktninger faller likevel mellom to stoler, i gapet mellom to FN-organisasjoner. Samtidig som det internasjonale regimet ikke gir palestinerne beskyttelse, lider både UNRWA og UNHCR av stor pengemangel, noe som fører til at både matrasjoner og skoleplasser reduseres.

Nabolandene til Syria har utvist en generøs praksis med å ta inn millioner av syriske flyktninger. Dette er i ferd med å strammes inn. De syriske flyktningene har også svak beskyttelse i regionen, noe som henger sammen med at de fleste arabiske landene ikke har sluttet seg til FNs flyktningkonvensjon. Dette betyr at UNHCR ikke kan gripe inn for å beskytte flyktningene i de aktuelle landene. Det er flere årsaker til at landene ikke har signert konvensjonen, både omfanget av flyktninger, manglende internasjonal bistand og frykt for nasjonal sikkerhet. Det at de palestinske flyktningene fra 1948 ennå er innenfor deres grenser, og at FN-resolusjoner **ikke har blitt iverksatt**, er også en viktig grunn til deres motvilje mot å signere denne konvensjonen.

“

De arabiske nabolandene rettferdiggjør diskrimineringen av palestinerne fra Syria

Langvarig statsløst limbo

De arabiske nabolandene rettferdiggjør diskrimineringen av palestinerne fra Syria med at de slik beskytter de palestinske flyktningenes rett til retur til Palestina. Dette er en dobbelmoralsk bortforklaring. Nabolandene sier også at de ikke vil løfte Israels ansvar for de palestinske flyktningene. Palestinerne i Syria er tredje og fjerde generasjons flyktninger fra

krigen om Palestina i 1948, da Israel ble etablert. Den libanesiske staten har diskriminert palestinerne i landet helt siden 1948, med argumentet om at flyktningene ikke skal integreres, men returneres. Ifølge internasjonal lov undergraver hverken integrasjon eller gjenbosetting palestinernes rett til retur. Disse landene hevder først og fremst sine egne interesser.

Det er den langvarige statsløsheten til palestinerne som gjør disse flyktningene ekstra sårbarer i regionen. Israel fornekter deres rett til retur, og fornekter også at dette flyktningproblemet i det hele tatt eksisterer. Samtidig søker de arabiske nabolandene å hindre at det uløste Palestinaproblemet øker i omfang innenfor sine egne grenser.

De palestinske flyktningene fra Syria står uten beskyttelse, og er marginalisert i dagens situasjon. I tillegg til det enorme omfanget av flyktninger i regionen, er den svake rettslige beskyttelsen flyktningene har i Midtosten en viktig årsak til at en ikke kun kan hjelpe flyktningene i nærområdene. Samtidig er økt bistand nødvendig. Det er ikke sikkert at bistand til nærområdene gir færre flyktninger til Europa. Men det er heller ikke hovedsaken. Dette er først og fremst nødhjelp, bistand som brannslukking. Det palestinske flyktningproblemet har vist at bistand heller ikke fjerner behovet for politiske løsninger. Flyktningenes situasjon i regionen i dag er også resultatet av en internasjonal politikk der det palestinske flyktningproblemet utelukkende har blitt sett på som et humanitært problem, og ikke som et politisk problem. Bistand har erstattet politiske løsninger, men har ikke løst noen politiske problemer. I dag ser vi at dette mønsteret påvirker hvordan både syriske og palestinske flyktninger blir håndtert i regionen i dag.

Tall er hentet fra [UNRWA](#) og UNHCR [HER](#), [HER](#) og [HER](#).

For mer om de palestinske flyktningene fra Syria, les [HER](#).

Liker Del 135 personer liker dette. [Registrer deg](#) for å se hva dine venner liker.

[Tweet](#)

Skrevet av

Kjersti Berg

Kjersti G. Berg har skrevet doktorgradsavhandling om spenninger mellom UNRWA, langvarig humanitær bistand og palestinske flyktningleire. Berg er førsteamanuensis ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR) ved Universitetet i Bergen.

Kommentarer

0 kommentar

0 kommentarer

Sorter etter **Eldste**

Legg til en kommentar ...

Facebook Comments Plugin

Neste artikkell

INFOFADA PÅ MANDAG

Infofada på mandag

⌚ 16. november 2015 ⚡ 0 Kommentar ⚡ Infofada

Søk etter...

SISTE INNLEGG

Infofada på mandag

Infofada på mandag (på en tirsdag)

Palestinerne forsøker å begripe knivangrepene mens volden går inn i

sin femte måned

Jørgen Jensehaugen: En samtale om fredsprosess og palestinsk motstandsbevegelse

Infofada på mandag

ARKIV

- april 2016
- mars 2016
- februar 2016
- desember 2015
- november 2015
- oktober 2015
- september 2015
- august 2015
- juni 2015
- mai 2015
- april 2015
- mars 2015
- februar 2015

KATEGORIER

AKADEMISK BOIKOTT

ANERKJENNELSE AV PALESTINA

ANTISEMITTISME

APARTHEID

BDS

BISTAND

BOIKOTT

BOKANMELDELSE

[BOSETNINGER](#)[DISKRIMINERING](#)[EKSTREMISME](#)[ELEGI](#)[FAGBEVEGELSE](#)[FEMINISME](#)[FERIE](#)[GAZA](#)[HEBRON](#)[HELSE](#)[HUSØDELEGGELSER](#)[INFOFADA PÅ MANDAG](#)[INNREISE](#)[INTERVJU](#)[ISRAEL](#)[KLASSEKAMP](#)[KONFERANSE](#)[KULTUR](#)[MENNESKERETTIGHETER](#)[MIFF](#)[MONDOWEISS](#)[OKKUPASJON](#)[OPPRØR](#)

[ØKONOMI](#)[ØKONOMISK BOIKOTT](#)[PALESTINA](#)[PALESTINERE I ISRAEL](#)[PALESTINSKE FLYKTNINGER](#)[POLITISKE FANGER](#)[RASERTE LANDSBYER](#)[REISEBREV](#)[SELVSTYREMYNDIGHETENE](#)[SOLIDARITET](#)[SPORT UNDER OKKUPASJON](#)[SULTESTREIK](#)[SYKEHUS](#)[UKATEGORISERT](#)[USA OG ISRAEL](#)[UTDRAG](#)[UTFORDRINGER 2015](#)[VALG I ISRAEL](#)[VISUALISERING](#)